

Wspierajmy owady zapylające

Pszczoly, motyle, muchówki, trzmiele i inne owady zapylające są niezastąpionymi pomocnikami rolników, dlatego bardzo ważna jest ich ochrona i zachęcanie do ich obecności na polach uprawnych.

Owady zapylające odgrywają kluczową rolę w rolnictwie, pomagając w produkcji roślin uprawnych poprzez zapylanie kwiatów. Dzięki temu możliwe jest powstanie nasion i owoców, co przekłada się na plony i jakość upraw.

Domek dla murarki

Pszczoła murarka nie produkuje wprawdzie miodu, ale jest niezwykle cenna dla wszystkich ogrodników, sadowników i rolników, jako owad zapylający. Nie tworzy ona rojów i nie atakuje ludzi, gdyż nie żądli, a więc nie zagraża ludziom, którzy są uczuleni na jad pszczeli. Warto zadbać o to, aby miała odpowiednie warunki do życia i rozrodu. Jednym ze sposobów

wspierania tych owadów jest tworzenie miejsc do gniazdowania. Pszczoła murarka buduje swoje gniazdo z gliny w szczelinach ziemi lub murach, dlatego warto zostawiać niektóre obszary nienaruszone lub specjalnie przygotować miejsca do gniazdowania, np. instalując domki dla pszczół na drzewach lub w ogrodach tzw. hotele dla owadów.

Hotele dla owadów to wytworzone przez człowieka konstrukcje imitujące naturalne warunki lęgowe wybranych gatunków owadów. Z tego rodzaju schronień najczęściej korzystają pszczoły samotnice, murarki, trzmiele, skorki i inne grupy owadów. O tym, jaki gatunek zamieszka w hotelu dla owadów, decyduje jego budowa i materiały do niej użyte.

W ogólnym zarysie konstrukcje składają się z zadaszanej ramy wypełnionej kilkoma różnymi rodzajami materiałów, takimi jak pocięta trzcina, pędy bambusa, różne gatunki rdestowców, podziurawione (nawiercone) drewno, dziurawe cegły i potłuczone donice, ścianki z gliny czy porcje suchych liści oraz szyszek, jednakże nie jest to regułą.

Taką konstrukcję najczęściej dzieli się na różne części, a każda z nich wypełniona jest różnymi fragmentami roślin lub przedmiotów. Przede wszystkim, konstrukcje mają być bezpieczne dla ludzi i zwierząt, dlatego często wymagają dodatkowego zabezpieczenia przed ptakami, gadami i innymi owadami, dla których domki mogą być obfitym żerowiskiem. Należy również zadbać o dość precyzyjne parametry średnicy i głębokości otworów

pełniących rolę „pokojów hotelowych” czyli gniazd. Ważne jest, aby produkty wykorzystane do budowy były pochodzenia naturalnego lub sztucznego jednak nie mogą zawierać szkodliwych substancji.

Uprawy pełne pokarmu dla pszczół

Kolejnym sposobem wsparcia owadów zapylających jest uprawa różnorodnych roślin kwitnących. Pszczoły i inne owady zapylające są wrażliwe na zmiany w dostępności pożywienia, dlatego ważne jest zapewnienie im dostępu do nektaru i pyłku przez cały sezon wegetacyjny. Dobrym pomysłem jest posadzenie roślin kwitnących o różnych porach roku, aby zapewnić owadom stałe źródło pokarmu.

Aby zapobiec zatruciu pszczół, należy przestrzegać zasad stosowania środków ochrony roślin. Zaleca się wykonywanie zabiegów wieczorem, po zakończeniu oblotu przez pszczoły i unikanie opryskiwania roślin pokrytych spadzią. Ważne jest także informowanie pszczelarzy o planowanych zabiegach ochrony roślin. Dzięki właściwej ochronie i dbałości o dziko żyjące zapylacze, można zwiększyć wydajność zapylania roślin uprawnych, co ma istotne znaczenie dla jakości i ilości plonów.

Aby uprawy wydały obfity plon

Wspieranie owadów zapylających ma ogromne znaczenie dla zrównoważonego rolnictwa i zachowania bioróżnorodności. Działania podejmowane na rzecz ochrony tych pomocnych stworzeń przynoszą korzyści zarówno dla środowiska, jak i dla rolników, poprawiając plony i jakość upraw. Dlatego warto podejmować wszelkie możliwe środki, aby wspierać owady zapylające, takie jak pszczoła murarka, i dbać o ich siedliska oraz pokarm. W ten sposób będziemy mieć pewność, że nasze uprawy będą owocne i zdrowe.

Joanna Płotczyk

PODR Szepietowo

Źródło:

- Kot A., Radwańska K.: Hotele dla owadów jako ważny aspekt ochrony bioróżnorodności.
- Publikacja pokonferencyjna: VIII Edycja Ogólnopolskiej Konferencji Studenckich Kół Naukowych „Kola naukowe – szkołą twórczego działania”, 2022, s. 7-20
- Metodyka Integrowanej Produkcji Rzepaku Ozimego, Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Warszawa, 2023